

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési díj.

Videkre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra helyben	1 "

Videkről egy hónapra előfizetést nem fogadunk el.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22). Haase Wien Wallfischgasse Nr. 10.

Nyitlertéri cikkeket

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Szerkesztői szállás:

Belkírály-utca szeglet trencsin-vár 7. szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjazatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politikai és közgazd. napilap
1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben postai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Budapest, július 30. 1874.

(M. A.) A képviselőház tanácskozási rendjének, házszabályainak revisiója régen érzett szükségét képez. Azon szomorú tapasztalás, hogy alig 20—30 tagból álló kisebbség szívós kitartással nemcsak hónapokig elhalasztani, de bizonyos körülmények közt végleg megtagadni is képes a többség akaratának érvényesülését s vele a parlamenti rendszer alapelveit; azon épen oly kevéssé örvendetes jelenség továbbá, hogy az elnök nincs kellő discretionarius hatalommal felruházva a szen-

vedély egyes féktelenebb kitéréseivel szemközt a képviselőház tekintélyének s a tanácskozás méltóságának biztosítására: mindez eléggé bizonyítja az említett szükségérzetnek indokolását.

Ennek befolyása alatt küldött ki a képviselőház már 18.2-ben egy bizottságot a házszabályok revisiója tárgyában egy javaslat kidolgozására. A bizottság elkészült munkálatával s azt még a múlt év folytatán a ház elé is terjeszté. De az egymást felváltó minis-teri válságok és pénzügyi zavarok, valamint más, sürgős elintézésre váró legislatív munkálatok nem engedtek a háznak mindeddig időt arra, hogy tárgyalás alá vehesse a revisio iránti bizottsági jelentést.

Most, a választási törvényjavaslat tárgyalásának befejezéséhez közeledtével, midőn minden képviselő várva várja a szétosztás percét, merő lehetetlenség volna keresztülvinni a házszabályok revisióját.

Belátta ezt a kormány is s bármennyire óhajtott volna az egész revisiót, lemondott ezen óhajlás megvalósításáról. Egyet azonban szükségesnek látott mégis kérni — a ma tartott zárt ülésben — a háztól, azt t. i., hogy a házszabályok azon pontja, mely szerint minden törvényjavaslatnak a nyilvános tárgyalást megelőzőleg szükségképen keresztül kell menni az osztályok tanácskozásán, oda módosíttassék, hogy midőn valamely előzetesen szakbizottsághoz utasított törvényjavaslat iránt a háznak jelentős tételről, esetről-esetre, egyszerű szavazás útján határozza el, kívánja-e az illető törvényjavaslatot még az osztályokhoz is utasítani.

A zárt ülésen uralkodott hangulathoz követhetve, nincs kétség az iránt, hogy emódositvány minden hosszabb vita nélkül elfogadjatik. Ez által pedig igen sok van nyerve a ház tanácskozásainak gyorsabb s célszerűbb folyamata tekintetében. Az őszi ülésszak alatt a kormány nagy jelentőségű pénzügyi ja-

vaslatokat terjesztend elő, melyeket a büntető s esetleg a kereskedelmi törvényjavaslatok tárgyalása fog követni. Ezeknek elintézése pedig a végtelenségig húzódna, ha a szakbizottsági tanácskozásokat az osztály tárgyalásoknak is szükségképen követni kellene.

— Azon királyi kézirat, melyet ő felsége Haeber Zsigmond kir. biztoshoz a szerb congressus patriarcha választása ügyében intézett, következőleg hangzik:

Mi Ferencz József stb. Kedvelt hívünk! Magyar miniszterelnökünk fölterjesztéséből értesülünk, hogy Húségednek f. évi július 16-án kelt jelentése szerint, a szerb nemzeti egyházi congressusba összegyűlt képviselők a f. évi július 16-án tartott ülésben, Stojkovic Arzen budai püspököt és Val. B. T. Tanácsosunkat választották gör. kel. karloviczai Metropolitá Ersekké és szerb Patriarchává.

Ugyanazon képviselők egyszersmind azzal a legalázatosabb kérelemmel járultak Hozzánk, hogy a választást legkegyelmesebben erősítsék meg, az érseki javadalmazás szabályozását már a most választott érsekre nézve léptetnék életbe és egy új püspök-választási módozat megállapításáig a most ürességben levő püspöki székek betöltését függesztették fel.

A magyar min. elnökünk által vallás- és közoktatási magyar miniszterünkkel, valamint horvát-szlavon-dalmátországi kormányunkkal egyetértőleg tett előterjesztésére nem éreztük magunkat indíttatva a megtörtént választáshoz legfelsőbb megerősítésünkkel járulni.

Megbizzuk azért Húségedet, hogy e legfelsőbb akaratunkat a congressusnak adja tudtára és hívja föl azt, hogy a visszatartott egyén kizárásával a f. évi május 27-én kelt legfelsőbb elhatározásunkban előírt módon az érsek-patriarcha székre új választást eszközöljön.

Az eszközözlendő választás eredménye ismét a Húségednek adott utasításban megjelölt uton lesz előnkbe terjesztendő.

Borgia Lukréczia.

(Folytatás.)

II.

A Borgia vagy Borgia, a mint az olaszok e nevet kiejtik) nemzetsége eredetileg spanyol s rendkívül emberekben gazdag volt. A természet sokakat közülük bőségesen részletezte legszebb adományaiban: testi szépséggel és erővel, értelemmel és akaratnak ama erővel díszekedtek, mely a szerencsét magához bilincseli s melynek segítségével Cortez és Pizarro és több más spanyol kalandorok lettek oly nagykaká.

Hódítók (conquistadorok) voltak a Borgiai is Olaszországban, ép úgy mint az Aragonok; hatalomra és gazdagságra tettek itt szert s az ország történelmének lefolyására mélyen behatottak; segítségére voltak annak elspanyolításába s családjuk ott többfelé szétágyazva gyökeret vert. Ők azt állíták, hogy Arragoniában honos régi királyi nemzetségből származnak; s mégis oly keveset tudhatni a család történetéről, hogy az a nemzetség valódi alapítójával Borgia Alfonstól veszi kezdetét. Utóbbi Xatirában, Spanyolhonak Valencia nevű tartományában született 1378-ban; Arragoniai Alfons királynak volt magántitkára s később valenciai püspök. A genialis Alfons királlyal utóbb Nápolyba jöttek, melynek trónjára amaz felkapaszkodott. 1444. bibornokká lón.

Spanyolhon az időben a vallás-háborúkból győztesen kikerülve nemzeti nagysága tetőfoka felé kezdett haladni s európai jelentőséget nyert; igyekezők utánfutóit az addig elmulasztott; az Olaszországban volt tevékeny fellépésben. Olaszhon volt akkor is a latin világ szíve s az európai polgárosodás és politica súlypontja még mindig itt volt. De Spanyolhon alighogy fellépett, behatolt egy a pápaságba mint a császárságba; a spanyolhoni Borgia család foglalja el a pápai széket, s a spanyolhoni V. Károly lépett a német (vagy romai) császári trónra. Spanyolhonból jött tovább Loyola Ignác is, az egyház-politikai jellegű sekták leghatalmasbikának alapítója.

Borgia Alfons, a baseli zsinatnak, egy Németország reform törekvéseinek egyik legnagyobb ellene, 1455. III. Calixtus név alatt római pápa lett. Családja s az ahoz tartozók száma már akkor nagy volt; s részben már akkor Romába költözökött volt, midőn bibornokká lett.

Igy Romában költözökött s ott telepedett meg Calixtusnak két nővére férjettől, gyermekestől. A pápa ifjabbik nővérének Izabellának két fiát, Pedro Luis és Rodrigo Lanzolt adoptálván a Lanzolok

Adja tudtára Húséged a Congressusnak egyszersmind, hogy a Patriarcha-Ersek javadalmazásának ügye f. évi július 7-én kelt legf. elhatározásunkkal már eldöntött, mely a megejtett s általunk megerősített Patriarcha-választás után mind ennek, mind a congressusnak tudomására fog adatni.

Miután a püspök-választás módozata egyik ki-egészítő része az 1871-ki congressus által készített s 1871. július 30-án előnkbe terjesztett congressus-szervezeti szabályzatnak, ez pedig 1872. július 2-án kelt legf. elhatározásunk értelmében még előbb a püspöki zsinatnak fog véleményezés végett kiadni, ehhez képest jelentse ki Húséged a congressusnak, hogy az ürességben levő püspöki székeknek az eddigi mód szerint f. évi május 27-én kelt legf. elhatározásunkkal elrendelt betöltését föl nem függesztetjük.

Kelt stb.

Ferencz József s. k.

— A választótörvényjavaslat a közel napokban be fog fejeztetni, mert július 30-ikán már a 97-ik szakaszig jutott el a ház, és e szakaszt és a következőket is befejezhette volna, ha a 96-ik és 97-ik közé egy új szakasz fölvetését nem indítványozza Irányi Dániel, abban az etetés és itatás elleni intézkedést javasolván. Többen szolták e tárgyhöz, miután nagyon nehéz megszabni a határt, hogy hol kezdődik az etetés és itatás, míg végre Tisza Kálmán módosította Irányi indítványát, s a ház névszerinti szavazás útján, noha a belügyminiszter nem pártolta Tisza Kálmán indítványát, 101 szóval 51 ellenében elfogadta. E szavazás jellemzésül kiemeljük, hogy 258 képviselő volt távol, kik közül igen sokan a folyosón éjeltak.

Keleti ügyek.

Áthén, jul. hó 24.

A választásokon is tustünk már. Tudni fogja a t. olvasó, hogy nálunk is be van hozva az általános

Borgiaiakká lettek. Idősbik nővére Catarina Borgia férjzett Mila fiát bibornoki méltóságra emelte; ugy-szintén egyik adoptált fiát Rodrigo (Lanzol) Borgia-t, utóbbi ekkor alig volt huszonöt éves s egy évvel később a római egyház alkanczellárja lett. A másik adoptált Borgiaiból — Don Pedro Luisból — herceget faragott Calixtus pápa s ő benne igyekezett egyesíteni a pápa össz s világi hatalmát; ezzel veszi kezdetét a pápai unokaöcsök hatalmaskodása, ő volt prototypja a nemnek, melynek később egyik oly kitűnő képviselőjévé Borgia Cásár lett, kiknek mindennemű zsearolás, gyilkolás meg lett engedve csupán azon ezélből, hogy egy dynastiát alapítsanak, melyben az örökös nélküli pápaság futolagossága véget érjen.

Mindenhatók voltak a spanyolok Rómában mindaddig míg Calixtus pápa élt s tömegesen tódultak oda rokonok nem rokonok főleg Valencia királyságból. De mint minden dicsőségnek, ugy ennek is vége szakadt; III. Calixtus pápának 1458 aug. 9-án történt halálával. K hercegi unokaöcsök menekülni kellett, az elnyomott római nemesség — főleg az Orsinik és Colonnák haragja elől s ugyanazon évben maradék nélkül meghalt.

Rodrigó bibornok öröklő öcsöce javait; a pápa-változás a kuriánál való nagy befolyását nem csökkenté, megmaradt továbbra is alkanczellárnak. Magánéleté a Calixtra következőt négy pápa, II. Pius, II. Pál, IV. Sixtus és VIII. Innocentius alatt nem volt a legdicőretebb. Kielégíthetlen bujaság volt ezen Borgiainak, ki rendkívüli szépség és erő birtokában volt, fő jellemvonása: éso véniséggel Igy p. az akkor huszonkilenc éves Borgia 1460-ban egy izben a pápa levél útján keményen megdorgálá, köz-megbotránkoztat szült kicsapongásaiért. Azon férfiak közé tartozott e Borgia, kik hasonlóan egy Casanova-hoz vagy a hirhadt Orleansi herceghez, szép nő-kért élnek-halnak. Szép volt e Borgia, kiből később VI. Sándor pápa lett az egykoruk leírása szerint: magas termettel, fekete szemekkel, kissé felt ajkak-kal; egészsége virágzó volt, mindennemű fáradságot a legnagyobb könnyűséggel tűrt; rendkívüli szónoki tehetséggel bírt s a legfinomabb modorral. E szerencsés szervezet hatalma ugy látszik, a testi és lelki erő egyensúlyában rejtett; ebből folyt kedélyének vidám derültsége, mert VI. Sándor épen nem volt az a buskomor, örökké haragvó szörny — milyennek leírják.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

írta: Currer Bell,

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Tizedik fejezet.

(Folytatás.)

„Monsieur ma az első osztályban fog órát tartani — szóla végre — valamit leírni vagy felolvasni lesz jó kezdetnek, mert ez a legkönnyebb módja az idegen nyelvben való tanításnak. Aztán eleinte a tanító sem elég biztos új környezetében.”

Mint már tapasztalatból tudtam, ebben tökéletesen igaza volt a nevelőúrnak; könnyen helyeselttem szavait. Némán haladtunk tovább. A csarnok egy nagy magos négyszögletű teremnél ért véget; egyik felől üvegajtón át hosszú keskeny ebédlő szoba volt látható asztalokkal, egy szekrény két lámpával felszerelve; ez egészen üres volt; a homlokzat felől nagy üveg ajtók nyitak a játszó hely és kert felé; az ellenkező oldalon széles csiga lépcső vezetett fel az emeletre; a fal többi részét néhány széles szárnyajtó foglalta el, melyek alkalmanként különböző osztályokba nyitak, s most zárva voltak.

Reutter kisasszony lopva egy pillantást vetett reám, mintegy megbizonyosandó, ha vajon elég nyugodt hangulatban vagyok-e, hogy bevezethessen a „szentek szentélyébe.” Gyanitom, hogy kielégítőnek találta kedélyállapotomat, mert hirtelen kinyitá az ajtót s én követtem őt a szobába. Az együttes felállásnak suhogó hangja üdvözlő bejöttünkét, a nélkül, hogy jobbra vagy balra tekintsek, az utcát kápező két sor pad s író támla közt végig haladva, elfoglaltam egy üresen álló széket előtte kis asztallal, mely elklőnítve egy lépcső fokkal magosabban állt a többi helyeknél, e célra készített állványon, innét kormányzandó az egyik szakaszt; miután a másik szakasz egy tanítóné felügyelete alatt volt, ki hasonló magoslatot foglalt el. Az emelvény hátterében a falra, mely alkalmanként választalat képezett ez és egy másik osztály között, nagy fekete, fényesre csiszolt tábla volt erősítve; hosszú nyélbe alkalmazott fejr kréta állt a kis asztalkán, kényel-

memre előkészítve, hogy ha valamely nyelvtani, vagy szóbeli értetlenség fordulna elő tanítás közben, leírás által megkönnyíthessem annak magyarázatát: nyirkos szivacs is volt a kréta mellett, hogy szükség szerint könnyen eltávolíthassam a vonásokat.

Gondosan és megfontolva tettem meg magamban e megjegyzéseket, mielőtt csak egy pillantást vetettem volna az előttem álló padokra; miután a krétát kezembe vettem, egy pillantást vettem a tábla felé s újjammal megérintém a szivacsot, megítélendő, ha kellő nyirkosságú-e, elég higgadtágot érzék magamban, nyugodtan szétpillantani, s komolyan szemügyre venni környezetemet.

Legelőbb is azt vettem észre, hogy Reutter kisasszony csendben távozott, sehol sem volt látható; egyotlea felügyelő, vagy tanítóné ugyan az, ki az enyémmel egyenlő emelvényen ült maradt közöttünk, hogy felettem örkődjök; ez kissé árnyékban ült, s rövid látással csak annyit vehettem ki, hogy száraz csontos alak, kissé széles arcczal s hogy tartása a mint ott ült, közöny és keresettség vegyüléke volt. Inkább a közelben, a nagy ablak fényétől egészen megvilágítva, sokkal feltűnőbbben ültek éppen előttem azok, kik a padokat foglalták el, kik között néhány tizenégy, tizenöt, tizenhat éves lányka, de mint látszék tizenhét tizenhatsz éves serdült szűz is volt, s ugy tetszék fel egész husz évig; mindenek felett szerény öltözék, egyszerű hajviselet volt észlelhető valamennyinél, kellemes vonások, üde virágzó arcz szín, nagy csillogó szemek, deli alak, némelyinél még tulságig, bővön voltak képviselve e csoportban. Az első tekintet nem birtam elég szilárdan kiállani; megzavarodva sűtém le szememeimet, s kissé igen is halk hangon mormogám:

„Prenez vos cahiers de dictée, mes demoiselle” (kisasszonyok vegyék elő írás-füzeteiket).

Nem ily módon szólítottam volt fel a fiukat Pelet ur iskolájában olvasó könyveik előszedésére.

Szavaimat suhogás követte s fiókok kihúzása. Azon néhány perc alatt, mely az iratok előkeresésével eltelt, s a fejek lehajtvá voltak a fiókok felébe, elfojtott nevetés a suttyós út meg fölémet:

„Eulalia, je suis prête a pamer de rire” (Eulalia, én mindjárt halálra kaczagom magam) szolt az egyik a lányok közül.

„Comme il a' rougi en parlant” (hogy elpi-rult beszéd közben.)

„Oui, c'est un veritable blanc-bec.” (Az igaz, valóságos tejes szájú.)

„Tais-toi Hortense, il nous éconte” (hallgass Hortensia, figyel ráánk.)

(Folytatás következik.)

szavazat jog s hogy ez a kormányoknak bárhol is a hol azt meghonosították, mily szabad kezét enged, azt megmutatták az itteni legújabb választási folyamatok. A nagy néptömeg terorisaltatja s megvesztegetti magát s a liberalis párt nem lévén oly eszközök birtokában, mint a kormány, igen természetesen veszi positioit. Különben a mi liberalis harczunk sem igen áll egyébből, mint a lelpett ministereknek túsajából a jelenleg még székükben ülőkkel. A közvélemény már előre pálcztát tört az ily módon megvesztegetés által a szavazási urnából kikerült kamarák fölött; most érkeznek be utólag a tudósítások az erőszakoskodásokról, miket a kormány soldateskájától elkövetetni engedett, így p. Zante szigetén négyszáz katona foglalá el a szavazási terem bejárait, hol a ministerei előtt Bultzo urnak barátai állanak, kik a liberalisjelölte Lombardos ura szavazni akarókat kéri, rábeszélni igyekeznek s ha ez sem használ kiűzetik; Boulzót ur a főudvarmesternő fiére s jelölt-társai 6000 szavazatot kapnak míg s Lombardos ur és barátjai 1000-et; a megelőzőt évekbeli választások alkalmával L. ur elleni nem voltak soha képesek többet egybegyűjteni 1000—2000 szavazattal; a kormányzó s a sziget hivatalnokai mind benne voltak az összeesküvésben. Így történt ez a Missolonghii választókerületben is; itt a liberalis párt jelöltje Deligeorgis ur, ki ugy miként Lombardos ur a legjobb szónokok közé tartozik és exminiszerelnök; sikerült a kormánynak megválasztatását megakadályozni, mert ezt Grivas ur a jelenlegi hadügyminiszer és D. urnak volt collégája így akarta. Csúpn csak 500 szavazattal bukott D. Az áthéni választókerületben a kormány feladatát tűzte ki magának Philemon urnak az „Aion“ szerkesztőjének megválasztatását kijátszani úgy szintén Balli nevezetű ügyvédét is; biztosai által alátámasztva a nevezettek ellen; de az áthéni lakosság sokkal határozottabb és sokkal értelmesebb, mint a vidéki; itt nem igen boldogulhatnak; mindegy egyik katonával feldöntetik a szavazó ládácát, midőn látják, hogy ez sem használ azokat mind a hadügyminiszeriumba vitelik, ott 24 óráig tartják, onnan a kormányzó palotájába teszik által s még e pillanatban sem ismerjük a választás eredményét.

A korinti választókerületben lovaskatonák támadják meg a kormányellenes jelölte szavazni akaró választókat, az egyik jelöltet egy faluban körül fogták a katonák s halállal fenyegették. A nép maga mondandó értelmes, munkás és hazaszerető, hanem azok kik kormányozzák nem egyebek zsarnokoknál. Corfuban zavargások fordultak elő és pedig a katonaság részéről. Komodoros és Zaimis urak meg lettek választva. Egy-két a kormány által fizetett lap kivételével, az itteni sajtó egyhangulag kárhoztatta a törvénysértéseket, miket a választási küzdelem alatt a kormány elkövetett.

Tricoupi urat, a „Kairi“ című lapban közzétett egy cikke miatt, felségsejrtés és néplázítás bűnéért elfogták; Tr. első kihallgatása alkalmával ügyesen védte magát; nevezett lap szerkesztőjét, Cannelidis urat szintén elfogták de ismét szabadon bocsáták, Tricoupi ur a sajtószabadságot védte, sajnos, hogy az utóbbi egy oly kevés lelkismeretes kormány mellett csakugyan illusorius, minek folytán az „Eltmik“ Paeuma“ az „Anaxartitos“ Szokopanefsz“ az „Eszpéro sz“ című lapok szerkesztőit is a bepörléssel fenyegetik. A sajtótörvény igen ruganyos és bő értelmezést enged; bepörlök az embert felségsejrtés gyanújából, az esküdt-szék fel fogja menteni, ha nem vétkes; de ki fogja azt megakadályozhatni, hogy több hónapokig ne tartásák vizsgálati fogságban; s hogy ez idő alatt minden ügye a lap stb. tönkre mehét — erről a kormány nem tehet.

„Messenger“

BELFÖLD.

Alsó-Fehérmegyéből, július 26.

(Vége.)

Pazarlásnak nevezem mindazon kiadást, mely megkímélhető. Már pedig megkímélhető az alispánnak a szolgabírói irodák megvizsgálásáért adandó napdíj. Mert, miként előző cikkemben, mondtam, az alispánnak törvényben gyökerező kötelessége a szolgabírói s oda teszem a jegyzői irodák megvizsgálása miért napi díj nem illeti. En nem beszéltem 300 vagy nem tudom hány száz forintokról, s az is jó, ha meg van takarítva; én csak azt jelzem, hogy rosz praecedens, mert ha elfogy a pénz, a diurnum meglevén határozva, bekövetkeztetik igen könnyen az eset, hogy maga a szükséges vizsgálat is elfog fogyni. Furcsa fogalommal bírhat „b. t.“ ur vagy egy practicus példa áll előtte, valamelyik különféle rendszereket, hiven azaz sok pauschaleval szolgált bizirker képében, hogy az uti általánosságokat, jobbak ügyhöz méltó átkokkal üldözi, azok helytelenítőjét; még a t. „b. t.“ ur ugy látszik nincsen még tisztába — de hogy nincs, de nem akar — a megyei pénztárral; teljék bár az, akármelyik állami adóhivatal küldeményétől, még alkotmányunk van, a népé az, s a m. évi költségvetésből megtakarított állalérek vagy forintokhoz járva van a közönségnek, hogy „ad libitum“ ne fecséreltessenek oda is, hova nem kell; de jó, hogy „egy bizottsági tag“ és nem egy valamiféle tisztviselő hirdeti e tant, mert azt mondhatnák róla, igen szereti a százásokat. Egyébiránt azon hír terjedt el, hogy az alispán ur azon disermokról lemondott, mely a szolgabírók megvizsgálásáért,

neki megszavaztatott. S így — ha igaz — ezen tárgy feletti vita becsülettel be is fejeztetett. Igen természetesen a közési számadási ügyekre vonatkozó nézetek ellen is felelmi ágaskodó tempójából, megegy hangját „b. t.“ ur s nagyon komolyan figyelmeztet, azon elbukott inditvány helyességére, mely ezen ügyek vizsgálatával, az állandó választmányt óhajtotta megbízni. Czafolni az igaz nem czafol, hanem gyanúsít a tisztviselőt elleni obligat ellenszenvvel és lehetetlenségét bizonyítja, hogy a közési számadási ügyeket a bizottság megvizsgálhassa, — nó még mond egyet: ezen eljárás törvényszerű is.

Kezdjük az első: ha valaki azt állítja, hogy bizonyos tekintetben hivatalnokok befolyása alatt levő ügyek elintézése jó, ha nem bizatik szintén csaknem hivatalnokból álló vagy azok által kipótolt küldöttségre, hogy lehessen ebből ellenszenvet kimagyarázni?

Magában a collegialitás, s az abból folyó consolidati természetében fekszik, hogy bizony egymással szemben engedékenységre hajlandók. Ezért alkotmányos érzelmi hatósági tisztviselő, ki iránt éppen rokonszenvvel viseltetik a sorok írója is, nem haragszik, sőt mindent elkövet, hogy valamennyi ügy, a mennyiben csak lehet, a legnagyobb nyilvánossággal a közönség előtt, s általa s ellenőrzése mellett intőzessék el: zokon veszi az ilyen kifejezést, a sőtétben bujkálni szerető bureaucratá, minden érzékenyen sérti. mi csak a nyilvánosság elől vonatik, s ez megint a bizirkeri természetében fekszik, az ilyen beamterrel szemben, megint igen természetesen ellenszenvvel viseltetik az alkotmányos magyar ember, nem csak azzal, sőt utálattal.

Hogy a bizottság tárgyalhatja, kétséget nem szenved, azért először, mert már gyakorlatában vannak a hatóságok; kérdészködők „b. t.“ Pesten kezdve más hatóságokban; a törvénynek ez egy olyan meghagyása, melyet olyan argumentumnak elodázni nem lehet, hogy két gyűlés tartatik évenként. Erre a felelet, tartassék több, ezt a törvény megengedi. Csudlatos, hogy most némelyek, félnek a többszöri gyűlésektől, most midőn az állandó választmány előkészíti az ügyeket, de tárgyalni kell, mert bírói tisztével senkit, sem az állandó választmányt meg nem bízhat, ez nem szabályrendelettel eldönthető keblő ügy. Az állandó választmány hatásköre, semmi egyéb, mint a régi egyes tárgyakban kiküldött, kisebb-nagyobb számú bizottságok helyett, egyszer mindenkorra, minden tárgyra véleményezés végett megbízott küldöttség. Nehezen hiszem, hogy „b. t.“ ur tudna példát felhozni bárhol széles Magyarországon, hogy akár régebben a kiküldött bizottságok, akár 1872 innen az állandó választmányok fel lettek volna ruházva, bírói jogokkal? Azért a „Kelet“ 134-ik számában mondtakhoz ragaszkodom. Hogy „b. t.“ mester minden ferditésben, nem mondhatom, de hogy merész, azt bizonyítja a Beder Butyka stb. bi ügyre irt denuntia-tioja, leirom szóról-szóra mi a „M. P.“ 158-ik számában erre vonatkozólag közölve van.

„... mert a ki úgy tudta a törvényt, a mint X. ur ömagával elhitetni kívánja, annak azt is kelene tudni: hogy épen az 1870. 40. t. cz. szerint nem lehet a bizottsági gyűlés eleibe vinni oly ügyet, mely az állandó választmány elébe terjeszthető nem volt, annak tárgyalásába a bizottsági gyűlés törvény-nél fogva nem bocsátkozhatott. Haem természetesen ott, hol X. ur lovagi uton gyanusítani akar, ott már nem szükséges, hogy a törvényre hivatkozzék.“

Na már vette az olvasó ezzel a mit mi irunk:

„... most nagy későre megjött — s csudlatos módon — nem a bizottsághoz, hanem a főispánhoz a végleges döntvény, mely szerint panaszlók hibásaknak nem találattván, a bűnvádi kereset alól feloldoztattak. Azonban a főispán, talán hogy az utolsó gyűlésre is maradjon, az aggodalmakat eloszlató jó kedv élesztéséből és talán abból, hogy a szemlélőnek élvezet nyujtassék, az összeségében oly szép egyetértésből származott tanuságból szellem — és tanulmányozási inger fajthet, a főispán látta ezen ügyet a gyűlés feloszlása előtt egy perczel előadni, minektárgyalása természetesen nem lehetvén az állandó választmány s tisztí ügyész által előkészítve, a jövő gyűlésre maradt.“

Hát azt mondtam-e, hogy lehetett volna tárgyalni ez ügyet? hát az 1870. 40. t. cz. szabályai-val, valami ellenkezőt kívántam-e én? Mit teszen az én fogalmazásom? Először a dolgot magában, melyet „b. t.“ sem tagad. Másodszor, bizonyos tekintetben, bűmlatom kifejezését, azon incorrect eljárás, hogy a főispánhoz s nem a megye közönséghez küldetett meg ezen ügy, hogy a főispán mikor látja jónak előterjesztani, egy a bizottsághoz tartozó ügyet, mert hiszem ehez senki sem szólhat, — a főispán kívül állván, a megyei bizottság ítéletén, — a bár nem helyes, de törvényileg fentartott eljárásáért felelőssé tenni nem lehet, habár annyit lehetne ide még tenni, hogy hallomás szerint azon döntvény a gyűlés nem utolsó napján kézbesítettett ő misának, s a rák nagy zajjal de igaztalanul olvasott törvényben az is van, hogy a gyűlési nap előtt 24 órával betett iratok, a másnapi gyűlésben tárgyalandók. Céluok sehogy sem vala eddig bolygatni ezen ügyet, bár csak azért is, hogy némileg ő maga itt, nem mint bíró, hanem mint panaszlót szerepel, s ha a kis „r. l.“ nek azt irtuk kár volt elhallgatni e nem kis fontosságú ügyet, két egyén ártatlanságáról lévén szó; „b. t.“ nek azt mondjuk, hogy gyanusító

ferditésével kár volt nem hallgatni, mert így illustrálva a dolgot könnyen ama gyanut támaszthatja, hogy a főispánnak fontos oka lehetett, ezen ügyet akkor előterjesztani, midőn már az állandó választmány elő nem készíthette azon gyűlésre.

„Egy bizottsági tagnak is csak azt sugjuk, ne bolygassanak minden dolgot, mert mi még mind óvakodunk „szegényeknek, világ előtt való mosásától.“

Elő nem soroljuk még egyszer mindazokat, melyeket nem igyekezett megczafolni „b. t.“ abból is megítélheti az olvasó, hogy az emlegetett morális irány milyen Alsó-Fehérben.

A meczafolásra méltattattakról lehet látni, hogy minő érveket használt „b. t.“

Meghajol-e vagy sem ez ezáltal bevégzett sorokra, nem törődünk vele.

Védelmének időztem ráfogásait, szitkozódásait, átkait, lelkiismeretei igazságszeretétét, jogosság és méltanyosságról fogalmait, kiváló törvényes nézeteit, és szeretete méltó gyöngeségeit, felajdulásait, pártfogoltjai iránti előzékenységeit, taticciáját, szerénysége ártatlanságát, anyagi gyöngyöseit, puhatól fogásait, bakkugrásait, kapkodásait — mint Bernáth a menyköhöz — fészkelődéseit, szives örömet elnézők, miután nem szokása az újságba írás; még kiforhatja magát, és lehet journalista is; hogy fájdalom kifikadásá nak laposságába nem kapaszkodhatott, a tények, érvek, helyes idözetek, támaszpálczájába, izadásáért, erveik, topogó buzgalmaért szívünkölő sajnáljuk; és megbocsátunk, hogy e melegben lemásoltak némely állításait; nyugodjék békével álmaiban font babérain azon tudattal, hogy megtőn mit lehetett Alsó-Fehérért.

X.

Füldői levél.

Borszék, július 26. 1874.

(Vége.)

Mily jól esne lelkemnek, ha a természet nagyszerűségének látása által előidézett lelkesültségemet akkor is folytathatnám, midőn most levelem tárgysorozatán tovább haladva, az emberi működésre térek át. Különösen mi, királyhágon inneniek, Borszék, mint füldő neve előtt oly tisztelettel hajlunk meg, hogy nem csoda, ha e hírneves füldő berendezést illetőleg is, magunknak míg attól távol vagyunk, merészebb képeket alkotunk, mint a mennyit még — fájdalom — a jelenben feltalálhatunk. Inven van az, ha számot kérünk az első pillanatokban megérkeztünk után a határol, mit lelkünkre maga Borszék tett, rendesen leverten és fájdalommal valjuk be, hogy többet vártunk. És e csalódás kétszeresen indokolt. Egyfelől a csak most látott bájos vidék megszakadásából származott lelkesült kedélybangulatokban beállott birteleni fordulatot ott, hol az emberi tevékenység van hivatva, azt az igények szerint planirozni, és a szükségekhez idomítani, midőn ezt kivive, sőt megkezdve is csak alig látjuk: nem csoda, ha érzelmünk egyensúlyát, egyhamar nem vagyunk képesek helyreállítani. Másfelől: Borszéket a természet annyi kincsével áldotta meg, hogy ennélfogva azt méltán tarthatjuk bérczes hazánk első füldőjének, s önértékes büszkeségével mondjuk a cultur világ előtt miénknak, s ez indokból is méltán megdöbbenőleg hat ránk hiányos berendezése. Mert mit tettek még eddig az egyes tulajdonosok és a két birtokos község — Szárhagy és Ditrő — a közönség részéről jogosan megvárható kényelem megteremtésében; mit tettek ez irányban, hogy eshetőleg a külföld előtt is e magyar füldőnek reputatiót szerezenek? Hogy ne részletezzek, csak egyet említek fel; a mi szinte hihetetlen, pedig ugyan: nincs egyetlen egy vendéglője, mert ama viskókat és piszkos lyukakat, melyekre a „vendéglő“ nevezetet akarják rá erőszakolni, ilyenekül nem esmerhetjük el. A legszebb térein Borszéknek avuit, rozszant házak disztelenkednek, várva ama jövő században elcammogó boldogabb jödők, midőn itt is alakul egy szépsézetű bizottmány, mely hosszú vonaglásuknak megadja az utolsó csapást... De ne menjünk tovább a recriminatio megkezdett fonálán, mert tudom, hogy e végtelen kevé is, némely érdeketekben rosz vért csinál. Épen azért, hogy az ilyen panaszoknak utja legyen állva, s még lehetőség se legyen e miatti pirulásra, hogy míg a természet semmivel sem maradt adós, az illetők az adottaknak célszerűsítésében távol tartják magukat: tartsa szent kötelességének az illető két község, majd minden házzsögletetet utszán évvel jelölő táblák helyett olyan hiányokon segíteni, melyek bár a legmérsékeltbb igényeket elégtisék ki. Ilyen pedig első sorban, a társas kocsi beállításán kívül egy pár, a korigényeknek megfelelő vendéglőnek építése, kellő számú és tetszés szerinti időre kivehető, nem pedig csak egész sainsora, a mint az jelenleg a szállásokkal van, — szobákkal ellátva.

Meghajlunk ugyan némileg az ilyen észrevételekkel felhozni szokott védelmi érvek előtt is, hogy t. i. a községeknek sok kiadásuk volt a legközelebbi években maguknak a füldőhelyiségeknek berendezése miatt, — a melyek valóban csinosak s ha tehetem, ezekről egy más alkalommal részletesebben is szölok, — tovább, hogy abból az 52 ezer forintcska évi haszonbérből egyszerre mindent nem lehet, különösen, ha abból fizetni kell a két nagy község minden lakója után a foadót, a tisztviselőket, papokat... de ezen érvek legteljebben nyílt, de semmiesetre sem felmentő körülmények. Ha évi 5—10 ezer forint összegecskékel akarjuk a

múlt mulasztásait helyrehozni, ez oly szép jövőt remélhető füldőnek szomorú sorsa ismét csak egy második századot is beérő vonaglás lesz és soha sem leend képes beérni a kor haladó szellemét. Már azon idő jött el, hogy itt mestervágásra van szükség. Használja fel a két község szép hitelét a vegyen fel egy oly összeget, melylyel garantirozza Borszéknek jövőjét.

Hosszúra nyult levelem és mégis elől említett ígéretemnek nem tehettem eleget, ha lehet, egy más alkalommal.)*

Kiss Sándor.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, aug. 1.

Spanyolországból ismét azt a rémítő hirt hozza a táviró, hogy a carlisták újból 235 foglyotlöttek agyon.

A Francia „Béke barátok társasága“ következő feliratot intézett a brüsseli congressushoz:

„Alfírottak, mint a francia „Béke barátok társasága“—nak tagjai és delegáltjai feladatukhoz hiven, mely ebből áll: az állítólagos hódítási jog elitélése, az erőszak helyett a választott bíróság alkalmazása és a szabadság és igazság elveinek alkalmazása a nemzetközi viszályokra, van szerencsénjökönök teljes figyelmét a következőkre felhívni és irányozni:

A brüsseli congressus javaslata, ugy a mint azt az orosz kormány előterjesztette, mindazokat, kik mint mi is, az 6-., új kor közvéleményének nyilvánulásait figyelemmel kísérték és gyűjtötték, s azt hiték, hogy a nemzetek fejei ezek szerint fogják teketet irányozni, a legájdalmasabban lepte meg. Nagyon bajosan lehet azt megmagyarázni, hogy egy felvilágosult kormány még arra gondol, hogy a hadi állapotot szabályozza, holott megjött már ideje annak, hogy egy nemzetközi törvény alapjai megvettessenek, mely oda czélok, hogy a véres collisiok valószínűsége csökkentessék és a közelebbi vagy távolabbi jövőben a népek között a békét biztosítsa. Mi felszólítunk tehát a congressusban képviselt minden kormányt, hogy a tárgyalások alkalmával és alátoly szellemű javaslatokkal lépjenek fel, minőket épen jelezünk, és melyek betáit meg fogják találni az Egyesült Államok képviselőházának f. 6. jun. 17-én elfogadott határozataiban. Főleg felhívjuk az angol, olasz és svéd parlamentek által Henry Richard, Mancini és Jonas Jonasson dicső inditványait következtében kifejezett óhajok valóására törekedjenek.

Ha mindazáltal a brüsseli congressuson képviselt különböző kormányok visszariadnának a valóban szent feladattól, melynek teljesítése csak tőlük függ s csak arra fognak szoritkozni, hogy a hadi állapotot szabályozzák, az ő becsületök és jóhírnevük érdekében reáljuk, hogy csak a hadifoglyokra és sebesültekre vonatkozó pontokat fogadják el, a többi-eket pedig elvetik, melyek az igazság eszmáját elferditni törekednek az által, hogy az erősebb érdekében védelmi, a gyengére nézve pedig elővigyázati rendszabályokhoz nyulnak, és az által, hogy a győző erőszakoskodását joggá a legyőzöttre kényszerített szükségességet pedig kötelességgé emelik.

Nézetünk és azok önké nézete szerint, kik hazával birni érdemesek, a betolakodó szent jogokat sért meg, a megtámadottnak csak egy kötelessége van ön maga és hazája iránt: az hogy a támadót vissza üzze. És az emberi lelkiismeret soha sem tette az ember és a katona között az inkább szerszállhasogató, mint igaz különbséget, melyet a cong. javaslat tesz. Az emberi lelkiismeret ezt mondja: „Védelmezd hazádat mindazon eszközökkel, melyeket a becsület megenged.“

Vagy tán van már mai napség Európában oly kormány, mely hódításokra szomjaz és mely, mivel azokat jövőre könnyebben megjelhetőkké akarja tenni, mint eddig voltak — arra gondol, hogy az emberi lelkiismeret parancsoló szabványait elferdítse? Ez esetben uraim, önk minden hazafiságot neutralisálnak, ugy hogy a mérsékelt, vagy érdekből legföltékenyebb nemzetek arra lesznek utalva, hogy magokat megadják, mielőtt legyőzöttnek lennének.

Nem, ez nem lehet. A brüsseli congressuson képviselt kormányok egyikének sem szabad szentesíteni ama diestelen elvet, hogy egy megrohant ország nem gyereges polgárainak szigorú kötelessége engedelmeskedni a betolakodott ellenségeknek, sőt hogy még az ellenség szolgálatába lépjenek s közreműködésük által hazájuk végleges meghódítását mozdítsák elő, szóval, hogy a haza pusztitóink segédkezet nyujtsanak. — Fogadják sat. — Aláírva: Franek, Bellaire, Renouard, Fauvety, Cagneia, Mazeau, Ducuing és Lichtenberger.

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Budapest aug. 1. 10 ó. — p. d. e.

Érkezett, aug. 1. 11 ó. 5 p. d. e.

A képviselőház tegnap befejezte a választójavaslat tárgyalását; ma leszaharmadik olvasás. A szerb congressus 53 szóval 7 ellen Ivackovic román püspököt szerb pátriarchának választotta; a választás szentesítése a király részéről bizonyos.

*) Öhajtottam volna a füldővendégek névszárát is adni, de ezuttal azzal a kiadás maradtok. Annyit azonban tevékenységememlékelték, hogy van Borszéken a mai napig 131 család 338 taggal.

Pályázat:

A govasdai m. k. vasműhivatal kerületéhez tartozó gyalári vaskőbányaszatnál betöltendő a **bányafőfelőri** állomás, melyvel szabad lakáson és évenkénti 60 forintnyi lóátalányon kívül, még 40 forintnyi havibér van összekötve.

Pályázótól megkívánatik a jó sikerrel végzett bányaiskolai tanulmányokon kívül, jártasság a vaskőbányaművelésben, bányamérésben és bányaszámvetelben, nemkülönben a magyar, német és román nyelv szó- és írásbeli ismeretsége. A kellőleg felszerelt és sajátkezüleg irt folyamodványok az illető előjáró hatóság útján **f. évi szeptember 15-ik napjáig** az alóli vasműhivatalhoz beküldendők.

M. kir. vasműhivatal Govasdián,
(Erdélyben u. p. Vajdahunyad) 1874. július-hó 30-án.

Szám 4130. — 1874.

(269)

(1—1)

Hirdetmény.

A kolozsvári postahivatalnál lévő kincstári postakocsiakon előforduló kovács lakatos és bognár munkáinak biztosítására, az oltani postahivatalnál betekintés végett készen álló árszabványok alapján, egy ajánlmányi tárgyalás hirdettetik ki.

Azon vállalkozók, kik ezen munkálatokat elvállalni óhajtják, ezennel felhívattak, hogy lepecsételt a következő felirattal ellátott ajánlatukat „N. N. mesternek ajánlata a kincstári kocsiakon előforduló munkákra, folyó évi **augustus-hó 20-ikáig este 6 óráig** a kolozsvári postahivatalnál nyújtassák be és ezen ajánlatokban, az ajánlott százaléki elengedést egy számmal, mint betűkkel világosan és feltétel nélkül adják elő.

A megérkezett ajánlatok az alóli postaigazgatóságnál bizottmányilag fognak felnyitattani és a tárgyalás eredményéről, a pályázók maga idejében értesítettini.

Nagy-Szeben, 1874. július 23-án.

A m. kir. postaigazgatóságtól.

VICTORIA

biztosító társaság Kolozsvártt.

FELHÍVÁS

takarmány és gabona készletek

tűz-elleni biztosítására.

A naponként ijesztő mérvben előforduló tűzkárokat, melyek gyakran egész közönségeket hamvasztanak el, alkalmat nyújtanak most különösen az aratás idején és multával, a t. gazda-közönség figyelmét a „**Victoriára**” irányozni, mely **tűzkár** ellen biztosítást nyújt **mindennemű takarmány neműekre, szalmás és szemes gabonákra**, úgy fedél alatt, mint szabadban (ez utóbbiaknál a biztosítás érvénye elcséplés után a magra is kiterjed, mielőtt annak hóvá rakása előre bejelentett) továbbá: **Cseplőgépekre** helyt, vagy úton, **gazdasági és lak épületekre, marhákra** kint és bent, **gyárookra, készletekre, gazdasági eszközökre stb.**

A biztosítás érvénye kiterjed úgy a magán, a biztosított tárgyon kiltott, mint szomszédoktól átharapozott tűz általi károsodásra; végre a villámcsapás által előidézett tűz-esetre is.

A mentés, vagy kihurcolkodás által idézett károk szintén megterítetnek. (270) (1—*)

A díjak a lehető olcsóra szabvák, s nagyobb biztosító feleknél külön kedvezmények is nyújtanak.

Az előforduló károk köztudomás szerint azonnal rendeltetnek és fizettetnek.

A „**VICTORIA**” évek óta Erdélyben a legtöbb kárt fizeti, s ily czímen már eddig is több mint

négy millió

forintot juttatott vissza a közönség kezébe.

A szükséges nyomtatványok, feltételek, díjtáblák stb. betekinthetők a vidéki ügynökségeknél, úgy helyben a központon is.

Kolozsvártt, 1874 nyarán

„**VICTORIA**” biztosító társaság
vezérügynöksége.

(333)

(26—*)

ALLENBERG LÁZÁR

tudakozó-, közvetítő-, bizományi- és nemzeti HORDÁR-INTÉZETÉBEN

Kolozsvártt

Kerestetnek:

Találtatnak:

Egy ocska jó zongorát.
Pénz intáblázásra, házakra és jószágokra.
Farkasutczában az egyetem környékén egy szál-lás, mely áll 4 szobából, hozzá tartozóival.
8000 frt. két házra, prima loco betáblázásra.
Egy nagy bolt, a piactszoron.
Kisebb és nagyobb jószágok haszonbérbe.
Házakat, bel- és külvárosban megvenni.
Nagyobb, kisebb lakások.
Kolozsvári takarékpénztári részvények.
1500 frt. kölcsönbe, kamatba kap az illető szállást, mely 2 szoba és konyhából áll.

5000 frt. idevaló házra prima loco intáblázásra illendő kamatra kiadó.
Szőlők és telkek eladó.
Ocska butorok vásároltatnak és eladnak Mayer Sámuelnél.
1000 veder bor 72-beli eladó.
Hidalmás mellett egy jószág. 130 hold kaszáló és szántó föld, 90 hold nagy erdő, nagyon jó épületekkel ellátva, illendő áron eladó.
Kolozsvári határon a veszt mellett 140 hold tagosított jó föld illő árban eladó.
Bel-monostortczában egy ház eladó.
1862-beli aszuszó bor.
Zsákok kölcsönbe, darabja 7 napra 2 kr., nagyobb mennyiségnél olcsóbb, Allenberg Lázárnál.
Nevelő- és nevelő, tudnak: magyar, német, francia nyelvet és zongorát.
Több-féle szállások, kiadók.
Gazdatisztok, ipások, házmesterek és inasok.
Jószágok, haszonbérbe kiadók.
Szakácsnék, dajkák, szobaleányok és szolgálók.
Pénz, váltóra.

Tisztelettel kérem a t. cz. közönséget, iparos, háztulajdonos, földbirto-
kos és bérlő urakat, hogy minden ügyben, ugymint: haszonbér, pénzkölcsön,
kiadó lakás, cseléd- és munkások szerzése, cserék, eladás és vevések, stb.
ben irodámat megkeresni sziveskedjenek. (Hidutca, Ákoncz-ház.)

Legujabban megjelentek és

Stein János erd. muzeum egyf. könyvkereskedésében
Kolozsvártt kaphatók:

Jellem.

Smiles után a hazai viszonyokhoz alkalmazta
Könyves Tóth Kálmán.

2 kötet. Ára 3 frt.

LAELIUS.

Hogy kell, és hogy nem kell magyarázni az
iskolában a latin autorokat?

Irta Brassai Sámuel. Ára 50 kr.

Szölészeti és borászati titkok gyűjteménye.

10 ábrával.

Gyűjtötte és kiadta Tercsánszky Lószef orvos.

Ára 60 kr. postai szétküldéssel 64 kr.

Postadíj elkerülése tekintetéből legcélszerűbb az
összeg beküldése.

Egyházi beszédek.

Irta Fejes István, sátoralja-ujhelyi ref. lelkész. Első füzet. Ára 2 frt.

Imakönyv templomi használatra.

Irta Albert János, tordai unit. lelkész. Ára füzve 1 frt 80 kr.

Kötve 2 frt 10 kr.

Néhai **VADAS JÓZSEF** kolozsvári első pap és nyugalmazott esperes
egyházi beszédei.

Kiadták: Nagy Péter, erd. evang. ref. püspök,
Szász Gerő, ev. ref. első pap és esperes,
Szász Domokos, ev. ref. második pap és egyh. jegyző.
Első füzet. Ára 1 frt 20 kr.

Egyházi beszédek.

Irta Szijádi János, bajai reform. lelkész. Első füzet. Ára 1 frt 60 kr.

Egyházi szent beszédek.

Melyeket különféle alkalmakra irt és mondott Péterfi Sándor, hévizi
lelkész. Öt füzet. (A VI-dik füzet sajtó alatt.) Ára egy-egy füzetnek 1 frt.

Halotti bucsuztatók.

Alkalmakra, irta Balogh József. Ára 70 kr.

A halál játéka. I.

A KISÉRTET.

Társadalmi regény a jelen korból. Irta Féval Pál, Francziából fordította
Mártonffy Frigyes. I — III. Ára 3 frt.

Rocámbrole föltámadása I.

A touloni gályabörtön.

Regény. Irta Ponson du Terrail. Francziából fordította Mártonffy
Frigyes I. — V. Ára 5 frt.

Egyetemes európai jogtörténet a középkor kezdetétől a francia forradalomig.

Irta Hajnik Imre. II. füzet. Az alkotmányi fejlődés a tizedikszázadtól a
tizennegyedikig. Ára 80 krajczár.

Szótárak:

Francia — magyar:

MOLÉ, új francia — magyar és magyar — francia szótár. A legjobb kútfők
szerint szerkesztve. Harmadik kiadás, 2 rész füzve 3 frt 20 kr: Egybe
kötve csinos félbörkötésben 4 frt.

THIBAUT legujabb francia — magyar és magyar — francia zsebszótára.
2 rész füzve 2 frt 40 kr. A kettő egybe kötve 3 frt.

Francia — német:

KALTSCHMIDT, vollständiges Taschen-Wörterbuch der französ. und deut-
schen Sprache, 10-te Auflage in Leinenband 1 fl 50 xr.

— — Praktisches Wörterbuch der franz. und deutschen Sprache in
zwei Theile. 2-te Auflage. Broschirt 3 fl 60 xr.

MOLÉ, Neues Taschenwörterbuch der französ. und deutschen Sprache, zum
Schulgebrauche. 2 Theile in einem Bande. Halblederband 2 fl 55 xr.

— — Neues Wörterbuch der französ. und deutschen Sprache, zum
Gebrauche für alle Stände. Nach den besten Quellen bearbeitet. 2
Theile in 1 Bande, 29-te Stereotyp Ausgabe 4 fl 50 xr.

MOZIN-PESCHIER, vollständiges Wörterbuch der deutschen u. fran-
zösischen Sprache in 4 Bänden. Mit einem Supplement-Bande. 4-te
Auflage. Halblederband 27 fl.

PESCHIER, Wörterbuch der franz. und deutschen Sprache. 2 Bände.
Halblederband 9 fl 24 xr.

Továbbá francia — német:

RAMEAU, neues Wörterbuch der deutschen und französ. Sprache nach den
besten Quellen bearbeitet. 2 Bände Broschirt 3 fl, in Halblederband
gbd. 4 fl 50 xr.

SACHS, encyklopädisches Wörterbuch der französischen und deutschen Sprache.
I-ter Theil, französisch—deutsch, complet, broschirt 16 fl 80 xr. in Halb-
lederband 19 fl 20 xr. II-ter Theil, deutsch—französ. in Vorbereitung,
wird im Jahr 1878 complet.

SCHMIDT, vollständiges französ. — deutsches und deutsch — französisches
Hand-Wörterbuch. 2 Theile in 1 Bande broschirt 3 fl 60 xr, in Halble-
derband 4 fl 32 xr.

SCHUSTER & REGNIÉR, neues und vollständiges Wörterbuch der deut-
schen und französ. Sprache 2 Bände broschirt 5 fl 40 xr in Halbleder-
band 7 fl 02 xr.

THIBAUT, Vollständiges Wörterbuch der französ. und deutschen Sprache,
2 Theile in einem Halblederbande gbd. 70-te Auflage 5 fl 10 xr.

TASCHENWÖRTERBUCH, neuestes franz. — deutsches und deutsch — fran-
zösisches in einem Bande Gheftet 1 fl. in Leinenband 1 fl 40 xr.

Ugyan csak
Stein János kereskedésében
kaphatók:

Gyermekisme

boncz- és lélektani alapon.

Irta Szabó Endre, a kolozsvári
„Fröbel intézet” igazgatója.
Ára 50 kr.

Neveléstan,

vezérfonal a kis gyermekek
nevelésére.

Fröbel Frigyes elvei nyomán.

Irta Szabó Endre. Ára 60 kr.

Hogyan boldogulunk?

Irta dr. Matheos Vilmos. 2 kötet.
Ára csak 1 frt.

(267)

(1—2)

Fris töltésű

Rákoczy-ásványviz

kapható minden ásványvíz-kereskedésben, valamint
egyes rendeltésre Kissingenben, a bajor
kir. ásványvíz-szállító irodában.

„AZ EGÉSZSÉG”

IFJUI ÉLETERŐ

ÉS
SZÉPSÉG ESZKÖZLÉSÉRE

leghasznosabb szerék!

A LONDONI VILÁGKIÁLLÍTÁSON 1862-ben
ÉS A BECSI VILÁGKIÁLLÍTÁSON 1873-ban
kitüntetett gyógyszeres illatszerek
ÉS ÖLTÖZŐ ASZTALI VEGYESZ. MŰKELÉKEK.

BÁNYAY L. KÁROLY

Okleveles gyógyszerész tanulmánya:
és vegyész gyártmányai **KOLOZSVÁRTT**
cs. k. pátema által törvényesen védelve.
Az egész osztrák birodalom és Magyarország te-
rületére cs. k. kizárólagos kiváltságot nyert:
Gyógyszeres növényi

VICTORIA-PARFÜM.

Egészíti és szépítő illatszerek, mely álta-
lósan hasznosnak elismertett:
Mint illatszerek, mint szépítő mosdó-szer,
mint szájmosó, mint füstölő-szesz és a
leghatásosabb ideg- és izom erősítő.

Egy üveg tartalma 8 lat

VICTORIA-PARFÜM.

Ára 1 frt 40 kr. o. 6.
Ezen illatszert 8 Felsége a csá-
szárné és királyné legmagasabb elisme-
réssel PALOTA-FÜSTÖLŐUL elfogadni
kegykedett.

Kitüntetett gyógyszeres-növényi

BALSAMIN HAJESSENTIA.

A hajkorpa gyors eltávolítására, a hajbőr
tisztítására és erősítésére s főképpen a
haj hullása ellen. Egy eredeti üveg
tartalmaz 8 lat BALSAMIN-ESSENTIÁT.
Ára 1 frt 25 kr.

BALSAMIN HAJERŐSÍTŐ POMÁDÉ

a haj hullása ellen és a hajnövekedésnek
elősegítéséül. Egy eredeti nagybott té-
gely ára 1 frt o. 6. minden raktkárban.

PURITAS-PECSETTISZITÓSZESZ

Melylyel minden KÉLMÉK és KESZ-
TYÜK színtelítés nélkül gyorsan tisztí-
thatók. Egy eredeti üveg ára 35 kr.

Kitüntetett gyógyszeres-növényi

AROMATIN SZAJVIZ.

A foghús erősítésére, a fogak épen tartá-
sára s tisztítására, és a szájrészek ren-
des ápolására, a könnyen verőz iny- és
lógult fogak szilárdítására; úgy szintén
az odvas vagy bérakott fogaktól, dohány-
zástól vagy egyébként büzös-szájzszag
gyors eltűzésére, és azonnal kellemes
szájlehellet eszközölésére. Egy eredeti
nagy üveggel: Ára 1 frt 25 kr. o. 6.

Kitüntett:

MAGYAR NEMZETI

BAJUSZPEDRÓ.

Általános kedvelt, szilárdul ösztetartó,
s tetszés szerinti hajlékonyságért, mely
a bajuszat nem tör, sőt részlekor sem
töpi, s mivel zsebben hordozás alatt is
megtarja eredeti jó minőségét, minden
időszakban kedvezőleg használható. Egy
Védjegyes érc-dobozban ára 40 kr.

Kitüntett:

ERDÉLYI-FLORA MOSDÓ és BE-

RETVALKOZÓ-SZAPPAN

védjegyes borítékban. Ára 25 kr. o. 6.

Kitüntett:

ERDÉLYI FLORA POMÁDÉ.

A haj szépítésére és rendes ápolá-
sára. Ercziedős üveg-tégelyben.
Ára 60 kr. o. 6. minden raktkárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelölve:

BÁNYAY L. K. Kolozsvártt.

A fennebb jelölt szabott árákból
minden Dnetes megrendeléséknél 10%,
azaz egy tízed ár leszámitódik, nagyobb
megrendeléséknél aránylagosan több ke-
vezmény van szabályozva. A megrende-
lések egyenesen Kolozsvárra a Redoute
átellenében lévő BANYAY LITERÁTI
KÁROLY saját házához intézendők.

ORVOSILAG megvizsgálva, S VEGYTANILAG

elemelve ÁRTALMATLAN létrészekből levők-

nek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek

HITELESEN AJÁNLVA vannak.

(46) (8—*)